

BELEIDS- EN WERKPLAN VOOR HET JAAR 2020 EN VOOR HET JAAR 2021

Stichting Nobilis, Lange Akker 24, 8431 PG Oosterwolde

Fiscaalnummer 8161.75.871

Inschrijfnummer Handelsregister KvK 41003933

Samenstelling bestuur conform uittreksel Handelsregister d.d. 27 september 2019, zie ook jaarverslag 2019.

Doelstelling

Het bestuur van de Stichting Nobilis richt zich in het beleids- en werkplan 2020 en 2021 op het aanscherpen van de uitvoering van de doelstelling. De doelstelling ligt vast door de statuten: **de stichting Nobilis stelt zich ten doel – zonder winstoogmerk – en binnen het gebied van Oost- en Weststellingwerf – op het terrein van regionale, nationale en internationale cultuur projecten te stimuleren die zonder deze steun moeilijk realiseerbaar zijn, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.**

De nadruk in het handelen van het bestuur is en blijft dat de nadruk wordt gelegd op het begrip *moeilijk realiseerbaar*. Het bestuur wenst geen projecten over te nemen van bestaande instellingen of van marktpartijen. Het bestuur keurt projecten en werkzaamheden alleen goed als zij aan het criterium *moeilijk realiseerbaar door anderen* voldoen. Soms kan het zijn dat samenwerking geboden is met een andere partij omdat een project de eigen financiële kracht en spankracht te boven gaat of dat een activiteit (bijvoorbeeld een tentoonstelling uit de collectie) in een andere instelling georganiseerd moet worden of wordt.

Uitvoering doelstelling

In de statuten van 21 februari 1991 is ook vastgelegd op welke wijze de Stichting Nobilis inhoud en uitvoering moet geven aan haar doelstelling:

- a. het zelf uitgeven of doen uitgeven van publicaties op het terrein van de letteren en de beeldende kunst;
- b. het ondersteunen van tentoonstellingen;
- c. het beheer van de collectie grafiek in Nederland van de Bulgaarse kunstenaar Peter Lazarov.

Toelichting

De collectie grafiek onder punt c is sinds de eigen huisvesting van de Stichting in 2014 flink uitgebreid en dat geldt ook voor de kunsthistorische bibliotheek met een zekere nadruk op prentkunst en grafische technieken.

Ook zou toegevoegd kunnen worden dat er in de huisvesting mogelijkheden zijn voor lezingen, workshops en cursussen.

Vergoedingen aan bestuursleden

Het bestuur kent ook in 2020 en 2021 geen vacatiegeld toe aan zijn bestuursleden en ook geen reiskosten, behalve als bestuursleden in opdracht van het bestuur een reis moeten maken, maar dan tegen 19 eurocent per kilometer of op basis van de vergoeding kosten openbaar vervoer. Kleine onkosten als postzegels, fotokopieerwerk enz. kunnen wel vergoed worden.

Vermogen

Het eigen vermogen daalde van € 480.072,-- op 31 december 2018 naar € 107.222,-- Dat heeft te maken met de eenmalige afwaardering van de kunstcollectie naar € 1,-- op aanraden van de directeur van de Museumfederatie Fryslân. De kunstcollectie kan nimmer ingezet worden als dekkingsmiddel omdat de collectie niet vervreemd kan worden. De jaarlijkse waardering in het kader van de culturele ANBI-status van de Stichting Nobilis blijft zichtbaar in de jaarcijfers.

Bij opheffing

Bij opheffing wordt volgens de statuten het batig saldo besteed overeenkomstig het doel van de Stichting artikel 12 lid 6, de kunstcollectie van de Stichting wordt overgedragen aan het Rijksprentenkabinet van het Rijksmuseum Amsterdam, waarbij is afgesproken dat de collectie chalcografie in zijn geheel overgaat naar het Rijksprentenkabinet. Vervreemden of afstoten van deze collectie is niet mogelijk. De prenten en boeken die niet opgenomen worden in de collectie van het Rijksprentenkabinet worden in overleg met het Rijksprentenkabinet en met de schenkers of hun nagelaten betrekkingen geschonken aan andere musea in binnen- of buitenland of gaan terug naar de schenkers of hun nagelaten betrekkingen.

Werkzaamheden

Voordat de specifieke voorgenomen werkzaamheden van 2020 en 2021 worden vastgelegd geeft het bestuur een korte toelichting op datgene dat in de dertig jaar van het bestaan van de Stichting in hoofdlijnen is gerealiseerd. Dan wordt het verband tussen a, b en c ook duidelijk.

In de aanvangsjaren van de Stichting is begonnen met de opbouw van de collectie grafiek, met name die van Peter Lazarov, die toen als vluchteling-kunstenaar in ons land woonde. De verwerving en deels aankoop van de collectie mondde in 1991 al uit in een reeks tentoonstellingen en in de publicatie van het boek *Het labyrint in zwart en wit. Houtgravures van Peter Lazarov*. Het betrof het werk van Peter Lazarov tot en met 1991.

Daarna heeft de Stichting Nobilis dertig jaar lang werk verworven en aangekocht van de graficus Lazarov, met name de kunstenaarsboeken en grote, vrije prenten. Verder heeft Peter Lazarov alle ontwerpen van prenten geschonken aan de Stichting Nobilis. En tientallen tentoonstellingen zijn er van zijn werk georganiseerd. In 2011 is dat uitgemond in een grote, afsluitende overzichtstentoonstelling in Oldeberkoop (Ooststellingwerf) ter gelegenheid van 40 jaar Open Stal en uitgemond in een grote studie en overzichtsboek geschreven door Pieter Jonker over de periode 1991-2011 onder de titel *De prentkunst van Peter Lazarov*.

Het bestuur heeft zich na de aanvangsjaren (Peter Lazarov heeft sinds 1996 de Nederlandse nationaliteit) toegelegd op de verwerving van een bredere collectie Nederlandse grafiek. Naast de prenten vooral ook de unieke collectie houtblokken en koperplaten, waarin prenten gegraveerd worden. Deze collectie is de grootste in Nederland museumland, telt ruim 4000 stuks. Merendeels bevinden de prenten van deze blokken en platen zich ook in de collectie van de Stichting Nobilis. Het bestuur legt zich toe op de bestudering en beschrijving van deze collectie, voordat de collectie misschien ooit eens wordt overgedragen aan het Rijksprentenkabinet van het Rijksmuseum Amsterdam. Het bestuur verzorgt ook bruiklenen uit deze collectie voor tentoonstellingen met een educatieve doelstelling.

Collectiebeleid

Het werk van een aantal Nederlandse grafici vormt de spil van de collectie. Het gaat met name om (delen uit) kunstenaarsnalatenschappen, te weten

- Jan Battermann (Amsterdam)
- Lou Strik (Amsterdam)
- Pam G. Rueter (Amsterdam)
- Toon Wegner (Orvelte)
- Johannes Mulders (Oosterstreek)
- Henk Hester (De Wilp)
- Wim Zwiers (Amsterdam)
- Jan A. Deodatus van Terschelling
- Joost Schmidt (Engwierum)
- Ank Spronk-Feenstra (Lochem)
- Cornelis Labots (Antwerpen/Amsterdam)
- Jacques Benoit (Vorden)
- Jan P.C. van Doorn (Nijmegen)
- Henk Blokhuis (Almelo)
- Theo Elfrink (Nijmegen)
- Herman Gordijn (Amsterdam/Terschuur)
- Theo Kurpershoek (Amsterdam)
- Fred Koot (Eindhoven)
- Jan A. Verbruggen
- Dirk Kerst Koopmans (Balk) (bruikleen)

En omvangrijke ensembles van prenten van nog levende grafici

- Peter Lazarov (Groningen)
- Cees Andriessen (Apeldoorn)
- Anneke Kuyper (Haarlem)
- Siemen Dijkstra (Dwingeloo)
- Cees Andriessen (Apeldoorn)
- Reinder Homan (Bakhuizen)
- Tom Thijsse (Muiden)
- Antje Veldstra (Groningen)
- Manuel Kurpershoek (Nijmegen)
- Wijke van der Bij (Grou)
- Grietje Postma (Drachten)
- Peter Kooij (Zutphen)
- Jan van der Meulen (Burgum)
- Erik van Ommen (Vries)
- Kea Homan (Assen)
- Jan van der Pol (Amsterdam)
- Peter O. Gerrits (Roden)

Daarnaast richt de Stichting Nobilis zich op het werk van de beeldhouwer en medailleur Guus Hellegers (1937) uit Steggerda. En op dat van de keramisten Hannie Mein (Vinkega) en Peter Hiemstra (Oldeberkoop).

Naast aankopen en schenkingen aan de collectie is het vooral de bedoeling dat het werk in tentoonstellingen aan een breed publiek wordt getoond en dat er nadere studie naar het werk wordt gedaan uitmondend in publicaties. Het uitgeven van publicaties is een moeizame zaak. Uitgeverijen in Nederland met kunstboeken in hun fonds, vragen zulke grote subsidie- en sponsorbijdragen dat het bestuur van de Stichting Nobilis daar nooit aan kan voldoen. Er is voor gekozen het uitgeven van publicaties, die bijdragen tot de bekendheid van de collectie, in eigen beheer, in kleine niet-

commerciële oplagen (500-700 stuks) te verzorgen. Dat is dus ook de samenhang tussen eerder genoemde a, b en c.

Overdracht van de collectie aan het Rijksprentenkabinet vindt niet eerder plaats dan wanneer de Stichting denkt haar werkzaamheden te hebben afgerond. Nu besluit het bestuur zelf over het verstrekken van bruiklenen, kan zelf de collectie laten bestuderen. Het bestuur wil de collectie onder handbereik houden.

Huisvesting van de collectie

De collectie bevindt zich sinds maart 2014 in een eigen huisvesting: Zuideinde 26b, 8428 HE Fochteloo. In 2019 is het overleg begonnen over een bescheiden uitbreiding van de huisvesting, vanwege de groei van de collecties.

Dagelijkse leiding

Het dagelijks bestuur bestaande uit Dr. Peter O. Gerrits (voorzitter), Beint Koopstra (secretaris) en Pieter Jonker (penningmeester) is ook belast met het dagelijks beheer. Zij zijn allen op dinsdag en donderdag aanwezig

WERKPLAN 2020

Vijf tentoonstellingen

1. Topwerken en aanwinsten Nobilis-collectie: 1 – 22 maart
2. Prentkunst in en om Zutphen: 28 maart – 7 juni
3. Siemen Dijkstra a bois perdu, samen met de Fondation Custodia Parijs: 13 juni – 16 augustus
4. Drukker om 'e Noord: 22 augustus – 25 oktober
5. Herman Gordijn in Fochteloo: 31 oktober – 20 december

Publicaties

Tentoonstelling 2: dubbelnummer/themanummer van het tijdschrift *Grafiekwereld*

Tentoonstelling 3: boek *Siemen Dijkstra a bois perdu*

Tentoonstelling 4: grafiekmap met 12 prenten van de deelnemende kunstenaars

Tentoonstelling 5: Nobilis cahier van 48 pagina's.

Collectiebeheer

Er wordt verder gewerkt aan een systeem voor collectiebeheer.

WERKPLAN 2021

Vier tentoonstellingen

1. Prentkunst in en om Zutphen
2. Sierd Geertsma i.s.m. Museum Drachten en de Sierd Geertsma Stichting

3. Antje Veldstra

4. Herman Gordijn

Publicaties

Tentoonstelling 1: is al gerealiseerd in 2020, dubbelnummer *Grafiekwereld*

Tentoonstelling 2: een boek, auteurs Peter Kooij en Pieter Jonker

Tentoonstelling 3: een boek met een speciale prent

Tentoonstelling 4: een Nobilis cahier

Collectiebeheer

Er wordt door de vrijwilligers verder gewerkt aan het invoeren van gegevens/beschrijvingen van de prenten/boeken.